

הַיְּהוּדִים הַחֲדָשִׁים

הַיְּהוּדִים הַחֲדָשִׁים

891.99

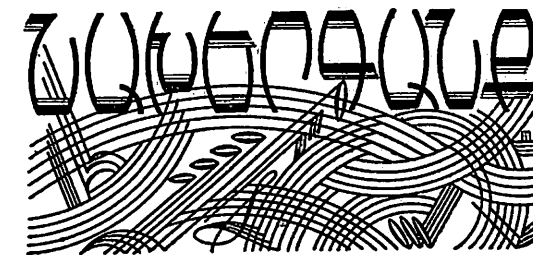
u-80

1/2

12 MAR 2011

28 NOV 2013

55845

905-2011

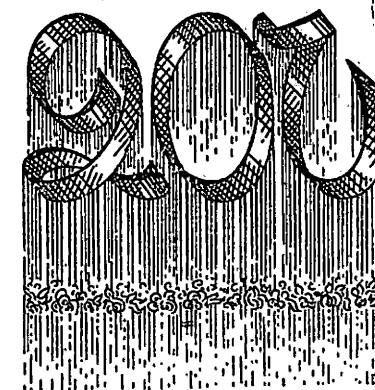
Պըրկէ, ով Տէր, պըրկէ նորէն թուլացած
Թելերն արծաթ մըտածումիս ճըպոյտին,
Եւ վաղեմի ջութակն հոգւոյս դիւրազգած՝
Կենդանութեամբ թող ճռուողէ վերըստին:

Լեցուր, ով Տէր, լեցուր կուրծքն իմ սա դատարկ՝
Անմահական գինւոյ հըզօր ոգիով,
Եւ թող այս օր դանդաղ սըրտի ամէն զարկ՝
Դառնայ մէյ մէկ երգի կոհակ ծով առ ծով:

Իմ ներսիդիս դեռ մըրափող սերմեր կան.
Ձի մարզըւած արուեստ ունիմ տակաւին,
Որ կը սպասեն յուզումնալի ներշնչման
Հոգեթափանց ճաճանչներուն արեւին:

Ով Տէր, այս օր վերածէ դիս տաճարի,
Մարմարակերտ եւ ընդարձակ եւ տոկուն,
Ու թող այնտեղ յաւերթօրէն երկարի
Խոր արձագանգն իմ նորանոր երգերուն...

Բուրեան սրտով, խոնարհ հոգևով
Եւ ճակատով երկիւղած,
Ահա դռնակն ես կը բանամ
Իմ մըտածման պարտէզին,
Խորհրդածուի կանգնած մինակ
Ուր կ'ըստասեմ անձկագին,
Այցելութեանդ եւ օրհնենքիդ,
Պարտէզներու ով Աստուած:

Որպէսզի սա ըլլայ անեղծ
Եւ հաճութեանդ արժանի,
Քու պարգեւած պարտիզպանի
Արուեստովն իմ նըրբագոյն,
Առաւօտեան մըթընշաղէն
Մինչեւ բացուիլն աստղերուն՝
Սերմաներ եմ լոկ ազնիւ ծառ
Ու ծաղիկներ գեղանի:

Միրգերն հիմա արեգակիդ
Համբոյրներովն հասունցած,
Եւ ծաղիկներն աստեղներուդ
Տենչովն առկայ՝ զերթ ճըրագ,
Կը տարածուի իմ հոգիի
Եւ իմ սրբոյի բերքն համակ,
Ընդունէ դու եւ օրհնէ դայն,
Պարտէզներու ով Աստուած...

ՏԱՂ ՆՈՒՒՐԱԿԱՆ

Փառք քեզ, ով Տէր ամենակալ,
Որ հողեղէն մարմնին այս մունջ՝
Շընորհեցիր աստուածարեալ
Քու տեսքէդ տեսք եւ շունչէդ շունչ:

Փառք քեզ, ով Տէր, փառք յաւիտեան
Որ երբեմնի շէնքն այս խաւար՝
Չարդարեցիր իմացական
Կանթեղներով աստեղափառ:

Եւ գըթութեամբ տըւիր անոր
Համըր հոգւոյն վըճիտ հընչում.
Տըւիր սիրտ մը քընարաւոր,
Հաւատք եւ յոյս եւ ներշնչում:

Օ, Աստուած իմ, թող որ յայնժամ
Սա ըլլայ քեզ բընակարան,
Զի կը փըլչի շէնքն էն փարթամ
Առանց տիրոջ բընակութեան...

Նա որ կերտեց կաւէ շէնքն այս կենդանի,
Որ իմ թրթռուն էութիւնս է բովանդակ,
Եւ սիրելով նրկատեց զայն անապակ,
Իր իսկ անձի բընակութեան արժանի:

Նա որ հիւսեց թիթեռի թեւ ու փետուր,
Ծաղիկի թերթ, ձիւնի փաթիլ, ծիածան,
Փոսուռայի մէջքի գօտին լուսաման,
Եւ սոխակին տաւղի լարերն հեշտալուր:

Նա որ դըրաւ ամբողջ աշխարհ ձեռքիս տակ,
Որպէս հըլու եւ գեղանի աղախին,
Եւ պարգեւեց արեւ ու աստղ ու լուսին,
Իր անսահման գուրգուրանքին նըշանակ:

Ինչո՞ւ պիտի ՆԱ թըւի ինձ ահարկու,
Երբ ճշմարիտ հանգիստի ժամն հնչելուն,
Գորովանքով մարելով լոյսն իմ հոգւոյն,
Կանչէ ինձի իր գըրկին մէջ նընջելու...

ԳԱՌՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Գառն Աստուծոյ համբերատար,
Դու որ այնքան հալածուեցար
Ամբոխներէն ատելալառ,
Մինչ հաւատքով եւ անվարան,
Ծանրաբեռ խաչն ուսիդ վըրան՝
Ելար բարձունքն անմահութեան,
Տուր մեզ այս օր կամք ու կորով,
Որ մեր վըղի պարտքն անգորով՝
Տանինք եւ մենք նոյն հաւատքով:

Գառն Աստուծոյ երազունակ,
Դու որ հազար փըշապըսակ,
Եւ ըստացար կողիդ նիզակ,
Մինչ սիրազեղ ու տըխրամած,
Ընդունեցիր անդին խաչուած
Աւազակի աղերսն ու լաց,
Տուր մեզ այս օր սէր անվըթար,
Որ նոյն սիրով սիրենք զիրար,
Եւ սիրենք Քեզ արժանաբար:

Գառն Աստուծոյ հըրաշափառ,
Որ թափեցիր արիւնդ արդար,
Մեր անդարման մեղքին համար,
Թոյլ տուր որ մենք այս օր նորէն,
Մաքրուած հին մեր մեղքերէն,
Ապրինք Քեզ հետ գիտակցօրէն,
Եւ ըլլաւ մեր Տէրն այսօրուան,
Մեր միակ յոյսն ըլլաւ վաղուան,
Ու մեր վերջին տունն հանգըստեան...

Հոս, այս ամայի ովկիանի ափին,
Ձեռքըս ծընօտիս՝ կը նըստիմ մինակ,
Հեռուն կը սահի նաւ մը մեղմագին,
Իրիկուան մեռնող տըխուր լոյսին տակ:

Իրիկուան մեռնող տըրտում լոյսին տակ,
Ճերմակ առագաստն այդ մեկնող նաւին,
Մընաս բարովի որպէս թաշկինակ՝
Կը ծըփայ լըռիկ եւ կարօտագին:

Կը ծըփայ լըռիկ եւ աղերսագին,
Անդարձ մեկնողի կարօտն այդ թըշուառ,
Աչքերս արցունքով յանկարծ կը լեցունին,
Ձեմ գիտեր ինչո՞ւ եւ որո՞ւ համար:

Ձեմ գիտեր որո՞ւ եւ ինչո՞ւ համար
Այսպէս սըրտաբեկ կուլամ գըլխահակ,
Երբ նաւ մը հեռուն կ'երթայ մեղմավար,
Իրիկուան մեռնող տըժգոյն լոյսին տակ...

Թոյլ ու թեթեւ վերցուցին զայն ու տարին
Որպէս պոր մը երագուն
Կուրծքին վըրայ խունկի կապոյտ պարոյրին.
Շարականի զեփիւռին մէջ օրօրուն
Ծաղկի մը պէս առին տարին տրամագին:

Ու խորհեցայ
Թէ ինչպէս
Յանկարծ փըրթած մանեակի
Մետաքս թելին վըրայէն
Մարգարիտ մը կը սահի: —
Շարականի ցօղերուն մէջ լուսագէս
Աստըղ մ'էր նա դալկահար.
Մանկան կոպէն կաթած կաթիլն առաջին.
Ժըպիտն էր նա երագի մը շրթունքին,

Ձոր ուսամբարձ
Եւ անդարձ
Առին տարին լալագին...

«Հող էիր դուն՝ հող դարձիր».
 Խաչակնքեց քահանան,
 Պատգամելով անբասիր
 Խորհուրդն իսպառ կորըստեան:

«Հող էիր դուն՝ հող դարձիր».
 Դուն՝ որ երէկ տակաւին
 Շունչն ու պատկերն ունէիր
 Տիեզերքի Արարչին:

«Հող էիր դուն՝ հող դարձիր».
 Մինչ կ'ապրի հողն յաւիտեան,
 Եւ աշխարհներ լուսալիր՝
 Շիրմիդ վերեւ կը շողան:

«Հող էիր դուն՝ հող դարձիր».
 Մինչդեռ պաստառ ու մատեան,
 Եւ թէ արձան քարուկիր՝
 Դարէ ի դար կը տոկան:

«Հող էիր դուն՝ հող դարձիր».
 Ի՞նչ է իմաստն անքնին,
 Կամ նըպատակն այս անծիր
 Կառուցումին, քանդումին:

«Հող էիր դուն՝ հող դարձիր».
 Կը կրկնէ սիրտս յարածամ,
 Մինչ մանկան պէս ծընրադիր՝
 Ես կ'աղօթեմ ու կուլա՛մ...

ՄԻ՛ լար, տըղաս, մի լար այդպէս հեկեկալէն,
 Գիտցիր որ լացն անցեալն երբեք ետ չի բերեր.
 Սըրբէ աչերդ ու ցընծագին ժըպտէ նորէն.
 Այն որ գընաց՝ սիրոյ միայն նախաբանն էր:

Ծածկէ աւերն այդ երազիդ ողբերգական.
 Բախտի վախճանն եւ ոչ մէկ աչք դեռ չէ տեսած.
 Ի՞նչպէս կըրնաս՝ առանց վըշտի գիտակցութեան
 Ըմբռնել այն՝ որ պիտի դայ վաղն անկասկած:

Եւ տըրտմութեան ինչո՞ւ գերին ըլլալ երկար,
 Երբ ցընծութեան կ'անցնին օրերն որպէս երազ.
 Եղիւ հըպարտ այդ առաջին վըշտիդ համար,
 Սըրբէ աչերդ ու հըրճուէ դուն, հըրճուէ, տը՛ղաս...

Մենէ մէկուն պիտի անշուշտ վիճակուէր
Խըմել լեղի ըմպելին այս բաժակին.
Թէ քեզ համար չ'արտասուէին իմ աչեր՝
Գըլխիկըդ քու պիտի հակէր լալագին:

Թէ ես մինակ չի քալէի այս ճամբէն,
Տատասկներէն արիւնելով իմ ոտքեր,
Պիտի խոցէր քեզ մենութիւնն այն ատեն,
Եւ ինձ համար պիտի քու կուրծքն հառաչէր:

Կը վերյիշեմ անվերջ նինջն այն երջանիկ՝
Որ կը խըփէ աչքերըդ քու լացին դէմ,
Ու երազն այդ, սրտիս աստղը մէկ հատիկ,
Կը պըլպըլայ խաւարին մէջ այս գըծիւսմ:

Թող ես խըմեմ դառնութիւնն այս ցըմըրուր,
Բայց մէկ խորհուրդ պիտի անդուլ քաղցրանայ,
Որ դու կ'ապրիս խաղաղութիւն խնկաբոյր,
Եւ ես կ'առնեմ այս ծանրը խաչն իմ վըրայ...

ԱՓՈՓԱՆՔ

Թող այս ըլլայ քեզ ըստփականք ով վըհատ,
Եւ վէրքերուդ համար ըլլայ բալասան,
Աշխարհի մէջ ապրող եւ ոչ մէկ անհատ՝
Ունի պատնէշ կըսկիծին դէմ ու մահուան:

Յիշէ որ հին հաւատքն է ճիշդ առ յաւէտ,
Եւ երկընքի մարդերուն մէջ արգաւանդ՝
Դեռ կը խայտայ կեանքի արիւնն արփուէտ,
Ու կը ծաղկին մոլորակներ աղամանդ:

Յոյց տուր վշտերդ համբոյրներուն արեւուն,
Յոյց տուր լուսնին կամ աստղերուն կամ հովին,
Երբ ընդունայն, ալ կը տխրիս պարտասուն,
Գըլուխդ հողի դի'ր սընարին զովագին:

Ամէն կըռնակ կը ժառանգէ մէկ հատ քար,
Շահերն ամբողջ պիտի իսպառ կորսըւին.
Ալ բարձ չըկայ սա բարձէն զատ փրկարար՝
Ուր հանգչեցաւ խոցուած գըլուխն Յիսուսին...

ԽՈՐԱԿՈՐԵԹԻՒՆ

Պատկառելի բարձունքներէն խընկազոյն՝
Մէկիկ մէկիկ կը թողմին
Լոյսերն Աշնան խորանին,
Տիեզերքի անհուն դասէն փալփըլուն՝
Կ'անցնի կ'երթայ փարթամ թափօրն օրերուն:

Լուռ ու տրտում կ'անցնի թափօրն անվախճան,
Օ՛ դաշտերու մանկըտիք,
Ծաղիկ, թիթեռ ու թռչնիկ,
Կ'իջնէ խաւարն եւ լրողութիւնն անսահման,
Հարկ է ելնել ու հեռանալ յաւիտեան:

Հարկ է ելնել ու հեռանալ անտրտունջ,
Մեղամաղձոտ լոյս հողի,
Խորշակահար սերմ կեանքի,
Փոշիանալ, երթալ, երթա՛լ լուռ ու մունջ
Խոնարհելու հոն Աստուծոյ գահին շուրջ...

ԽԱՔԿԱՆՔ

Յերեկ ատեն՝ կեղծ ու սլափիր խաղերով,
Գիշերն ի բուն՝ սին երազով կ'ապրի մարդ,
Եւ դաշտն ինկած ինչպէս թեթեւ չիւղ մը յարդ՝
Թիռ ու անկում կուտայ անոր ամէն հով:

Ժրպտուն դէմքեր՝ կը ցոլցըլան խինդ ու սէր,
Զերթ ձմեռուան ճանապարհներն արեւին.
Անուշ խօսքեր՝ որ ճշմարիտ կը թրւին՝
Խաբուսիկ են ինչպէս դարնան զեփիւռներ:

Կրնան աչքեր դառնալ լացի գետակներ,
Կուրծքեր կրնան միշտ հառաչել աղեկէզ,
Ու տակաւին անհունօրէն խարել քեզ.
Ո՞ր սղտոր դետն իր յատակն է ցոյց տըւեր:

Ո՛չ մէկ անձի հըպարտութիւն հիմ չունի.
Ոչ մէկն է վատ, ոչ միւսն է լաւագոյն.
Ամէն մէկ մարդ ունի հէք դէրն իր ուրոյն,
Եւ ողջ աշխարհ՝ մէկ խօլ խաղն է ունայնի...

Մենք հրմայուած ճամբորդներ ենք, ես ու դուն,
Որ կը քալենք եզերքն ի վար ովկիանին,
Դէպի կախարդ մեր հանգրրուանն անանուն.
Ուխտաւորներ ճշմարտութեան խորանին:

Մենք որ բոլոր ուշիմ հարցերն հարցուցեր,
Ամէն տաճար այցելեր ենք անձկագին,
Եւ սերտեր ենք ուսումներու ամէն սեռ,
Հիմա վըշտով մենք վերջ կուտանք մեր հարցին:

Բընութիւնն է բիրտ ու հըզօր Մետուա,
Որ մեզ կ'օրրէ նայուածքներով հոգեթով,
Եւ աւամայ տրտում դըռնէն մարմարեայ
Ներս կը մտնենք ամէն հարցում մոռնալով...

Աղուոր տեսիլ դժբաղդաբար երազուած.
Անունկընդիր խուլ մեղեդի վշտամած.
Կապոյտն ի վեր բարձրացող ծուխ սընդուսէ,
Տըղա'ս, նոյնիսկ մարդկային կեանքն այդպէս է:

Առտըւան ցօղ, դարնան առուակ, կարճ ամառ.
Խոտերուն մէջ խեղդըւած վարդ դալկահար.
Մոլոր ասուսլ որ մութին մէջ կը վազէ.
Տըղա'ս, նոյնիսկ մարդկային կեանքն այդպէս է:

Աղքատիկ չափ, կըծծի կըշիռ, կեղծ ըստակ.
Ունայն չուկայ եւ առ ու ծախ անվաստակ.
Դատարկ ուռկան որ հովին դէմ լարուած է.
Տըղա'ս, նոյնիսկ մարդկային կեանքն այդպէս է...

Աջ կողմըս էր լիափռթիթ իրիկուն,
Ձախ կողմըս էր լուռ ու խաղաղ ծովն անհուն.
Միջեւ երկնի կապոյտին
Եւ բարձունքի արծաթին՝
Արեւն առկախ թռչուն մըն էր ճռուողուն:

Նըստած մինակ
Տերեւաթափ ծառին տակ՝
Աչքերս յառած հորիզոնի լեռներուն՝
Կ'երազէի տարտամ երազ մ'անանուն.
Երբ անհունի խաւարակուռ անձաւէն
Սողոսկելէն, հեւալէն
Եկաւ ըստուեր մ'ահարկու,
Ու գերթ հըսկայ սեւ կատու
Յարձակելով անգըթօրէն բըզըքտեց
Եւ կուլ տըւաւ ճառագայթներն այն բեհեզ՝
Որոնք դաշտի չըրերուն մէջ անապակ
Կը ծրփային ծիածանի փըշրանքներու հանգունակ:
Մէյ մ'ալ տեսնես կատղած ըստուերն այդ ահեղ՝
Միջոցին մէջ երթեւեկեց խելայեղ
Պոչն ոլորուն ու երկար
Յորձանք տալով սարէ սար,
Յետոյ փոշոտ թաթարի պէս ահագին՝
Ելաւ երկինք ու փետրուտեց բոց փետուրներն արեւին,
Լքելով զիս անճըրագ
Խաւարին մէջ միս մինակ:

Օ՛հ, այն ատեն սարսափահար դողացի,
Յիշելով կեանքն ու ժամանակն ամեհի.
Պարպըւեցայ երազներէն իմ բոլոր,
Եւ ըզգացի, սիրելիս,
Որ վըհուկն այդ պիտի յանկարծ յափշտակէր նաեւ զիս,
Թէ չի ցաթեր հեռաւոր
Քու աչքերուդ աստղն հըզօր...

ԲԱՆԱՍԵԴՈՒՆ

Պիտի այնպէս սիրեն ըզքեզ՝
Ինչպէս բոլոր տարրերն անշունչ.
Ինչպէս տերեւն արեւակէզ՝
Որ կ'իյնայ լուռ եւ անտրտունջ:

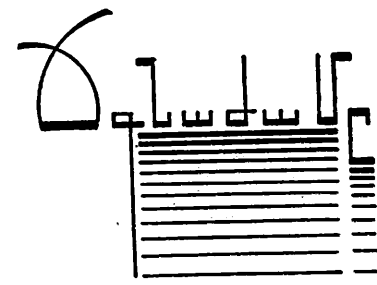
Կամ լուսնկան դողդոջ ու ծեր՝
Կապոյտին մէջ առաւօտեան,
Կամ արծաթ մուխն որ չի պատմեր
Հըրդեհոտ վիշտն իր ծընընդեան:

Թշուառ հոգի, սիրեր ես դու՝
Տառապելով խոր ու անձայն,
Անըրջանքներդ հեշտ ու աղու՝
Երազեր ես դու ընդունայն:

Ժամանակի խուլ մուրճին տակ՝
Որ կ'իջնայ յար եւ անխընայ,
Քերթըւածի սիրապարփակ
Տողն է միայն որ կը տոկայ:

Սըխալեր ես, տրտում նըւագ,
Փըրթելէն վերջ թրթռուն լարին,
Կը մոռցըլին սէրերն համակ,
Երգերն են որ յաւէտ կ'ապրին:

Երբ կը մարիս դու ինքնակէզ՝
Մոխիրի տակ թաղուած թափուր,
Պիտի միայն սիրեն ըզքեզ
Նըման բոլոր տարրերուն լուռ...

Երբ դըռնփակ եւ անճըրագ
Մահճիս վըրայ կը տարածուիմ
Յոգնավաստակ,
Եւ մենութեան ծանրը չըղթան
Պարուրագին կը փաթթըլի
Սըրտիս վըրան.
Երբ կը յիշեմ նազելածեմ
Հին ընկերներ ու մոռցըւած
Տաղեր վըսեմ,
Եւ սիրական պատանեկան
Յիշատակներ շարան-շարան
Միտքըս կուգան,
Որոնք անհետ եւ առ յաւէտ
Թառամեցան տենչերուս հետ
Երանաւէտ,
Յանկարծ կրծքիս ցուրտ վանդակէն՝
Թռչնիկն հոգւոյս դուրս կը թըռի
Ողբերգելէն,
Մինչ դիմացի ժամացոյցի
Շըշուկն իսկոյն կը վերածուի
Խուլ դողանջի,
Ու անխընայ կ'իջնայ, կ'իջնա՛յ
Կեանքի եղեամբն իմ յոյսերուս
Գարնան վըրայ...

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ՊԵՇԵՆՈՒՆՔ

Կիսաթափանց վարագոյրն իր քաշեց գիշերն
Արեւին դէմ,
Ու մեղեսիկ սանդուխներէն այդ խորանին՝
Լիալուսինն հագած շուրջառ մ'ականակուռ,
Կը բարձրանայ բազկատարած աղօթելէն:

Պաղատագին շարժումէն այդ միջոցին՝
Շուրջառն անոր կը կոծկոծի,
Ու լալագին
Շուրջի փարփառ ջահերն համակ կը մարմըրին:
Բարձրանալով՝
Մոմի լուսեղ բուրգերու մէջ
Երբ դողալէն ծունկ կը չոքի,
Շուրջառն յանկարծ կ'իյնայ ուսէն,
Եւ այժմ մերկ,
Կարծես քուրմ մը ալեծաղիկ,
Լոյսով կ'օրհնէ քաղքի տուններն,
Մինչ ասուպներ՝
Արցունքի պէս կաթիլ կաթիլ
Կը կաթկըթին իր աչերէն:
Քաղքի տուններն ունկընդիրներ են կըռապաշտ,
Որոնց ըստուար շարքերուն մէջ՝
Հանրակառքերն որպէս ծընծղայ
Ամէն անգամ երբ կը ցընծան,
Աշտարակներն աղօթքներու նման լըռիկ
Դէպի երկինք կը բարձրանան:
Պաշտամունքի մոգութիւնն այս՝ ցընցեց սիրտն իմ.
Հոգիս դողաց.
Դէմքիս վըրայ կ'ուզեմ իյնալ ու պաղատիլ.
Թող քարանամ ու կըռապաշտ մ'ալ ես ըլլամ.
Աղօթք մը կայ ներսըս միստիք,
Զոր լըռութեան լեզուով միայն արտասանել կ'ուզէ հոգիս...

Անմըխիթար եւ անյոյս,
Կ'իջնէ կըսկիծն այս գիշեր,
Կարօտակէզ իմ հոգւոյս,
Երբ կ'այցելեն հին յուշեր.
Անմըխիթար եւ անյոյս,
Կ'իջնէ կըսկիծն այս գիշեր:

Ակութին դէմ լուսաւէտ,
Ոչ մէկ տենչով երազուն,
Եկուր նըստէ ինծի հետ,
Աչերդ յառած բոցերուն.
Ակութին դէմ լուսաւէտ,
Ոչ մէկ տենչով երազուն:

Թող նըլազներն ալ դադրին,
Ըլլան զըլարթ թէ տըրտում,
Հակէ գըլուխդ իմ ուսին,
Խաղաղութեամբ անպատում.
Թող նըլազներն ալ դադրին,
Ըլլան զըլարթ թէ տըրտում:

Մի խօսիր դու ոչ մէկ բառ,
Շատ քընքուշ է իմ հոգին,
Թող թախիծն այս դալիւհար
Պըսակէ մեզ միասին.
Մի խօսիր դու ոչ մէկ բառ,
Շատ քընքուշ է իմ հոգին:

Մինչեւ յուշերն այս մարին,
Եւ մի առ մի մոխրանան,
Հակէ գըլուխդ իմ ուսին,
Լոկ անձնատուր լըռութեան.
Մինչեւ յուշերն այս մարին,
Եւ մի առ մի մոխրանան...

ԲԻՆՈՒԹԱՆ

Անոնք, որոնք իմաստուն են՝
Կը մոռանան
Եւ չեն յիշեր
Երանական
Հին-հին յուշեր,
Եւ դալկադէմ,
Տըրտում ու հէք
Չեն արտասուեր.—
Իսկ ես, հոգիս, իսկ ես երբեք
Իմաստուն չեմ...

ՊՐՈԳՆՈՒՄ

Ծաղիկն ինկած հետքին վըրայ Աշունին,
Ցըրտէն խամրած ըսպիտակ դէմքն իր փոքրիկ,
Լուռ կ'երազէ գըթոտ օրերն այն հեշտին՝
Որոնք անցան զերթ անուրջներ խաբուսիկ:

Ու երբեմնի զըւարթ հովիկն հոտեւան,
Որ կը պարէր մարգերուն մէջ ծաղկալի,
Հիմա որպէս սովահալած մուրացկան՝
Ցուպ ի ձեռին թուփէ ի թուփ կը շըրջի:

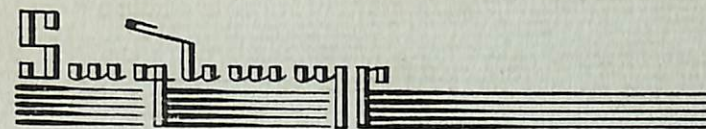
Ու ես կ'ըզգամ թախիծն այս հէք տարրերուն,
Ձի կ'երազեմ եւ կ'որոնեմ անոնց պէս,
Վաղակորոյս գեղեցկութիւնն այն թագուն՝
Որ առյաւէտ անհետացաւ իմ կեանքէս...

Լիափը թիթ ծաղիկն ահա ցերեկուան՝
 Փերթ փերթ կ'իյնայ երկնի կապոյտ թաղարէն.
 Ծաղկի թերթով լեցուն լըճակն հոտեւան՝
 Երանգածուփ հայելի մ'է լուսեղէն:

Գօ'ս տերեւներ կը թափթըփին մի առ մի՝
 Լըճին հակած կորաքամակ ծառերէն.
 Հայելացած երկինքն յանկարծ կը փլչի
 Թոյլ ու թեթեւ մէկ տերեւի ծրփանքէն:

Լուսինն որպէս կաթիլ մ'արցունք չափիւղայ՝
 Մայրիներու մազին վըրայ կը կաթէ,
 Մինչ լըճակէն փրթած ալեակ մը կուգայ
 Եւ կը հարթէ քայլերուս հետքն աւաղէ:

Իրիկունն է մեր կեանքն անուշ ու աղօտ.
 Թարչամ տենչի եւ անուրջի փունջ տամուկ.
 Յոգնած մանկան նինջի բաղձանք երազիոտ.
 Լըճափն ի վար քայլերու հետք խուսափուկ...

Խոր մըտածման ու հէզ կեանքին՝ յաջորդեցին կեղծիքներ,
 Եւ հեգնանքի քամին տարաւ ամէն ազնիւ ըզգացում,
 Ըսփոփանքի համար ո՞ր կողմ պէտք է նայիլ, չեմ գիտեր.
 Մենք խորացած եւ ծաւալուն կըսկիծ ունինք անպատում:

Պար ու պարծանք ու անճնասէր ցանկութիւններ կ'իշխեն մեզ.
 Գիրք եւ արուեստ, ոչ ալ կըրօնք հըմայք չունին մեզ համար,
 Եւ դու այս օր պատիւ չունիս եթէ երբեք հարուստ չես.
 Ա՞, ո՞վ կըրնայ դարման մը տալ մեր բարձերուն սա վատթար:

Սահակ-Մեսրոպ, Խորենացի եւ Ալիշան դառնազին
 Պիտի լային ի տես մեր այս աղքատութեան հոգեկան.
 Գերեզմաններ, դըռները ձեր յաւէտ ամուր թող փակուին,
 Ի՞նչ անոնք մեզ երբեք այսպէս ամօթապարտ չի տեսնան...

Դառնացած քամին կ'իջնէ լեռնի վար,
Ուժգին ցընցելով ամէն տըրտում ծառ.
Թարչամ գըրկին մէջ դաշտին ալեհեր՝
Հիմա խեղդամահ առուակն է սլառկեր:

Կարծես թէ երբեք չէի տեսած ես
Ձըմեռն՝ այսքան լուռ մեռելի մը սլէս,
Երբ կը մըտածեմ կանգնած միս մինակ,
Ձիւնով բեռնաւոր սա ճիւղերուն տակ:

Ի՞նչ կըրնայ հիմա ըլլալ քեզ վահան
Այս հոգեսարսուռ ահին հանդիման,
Երբ Գարունէ զուրկ կըրծքին տակ վըհատ՝
Ոչինչ կը մընայ վըշտի փուշէն զատ...

Յուշիկ եկուր, մայր կազդուրման, ով գիշեր,
Նինջն՝ աչքերուդ, երազ ձեռքիդ՝ բալասան,
Եւ դարմանէ վըհատ հոգին կարեմէր՝
Հազար ու մէկ խոր խոցերէն ցերեկուան:

Եկուր եւ թող ով կիանիդ մէջ մեղմավար՝
Ընկըմի կեանքն անթիւ մեղքով բեռնաւոր,
Ու ազատէ ըզմեզ նորէն փըրկարար
Անըրջանքի նաւակներովն հեշտօրօր:

Եւ հեղ մըն ալ քու հըմայիչ ձեռքիդ տակ՝
Թող խուլ եւ կոյր, համըր ու կաղ բըժըշկուին,
Բանտարկեալին քակուի կապանքն ամրափակ,
Ողջ ու մեռեալ զիրար գըտնեն վերըստին:

Եկուր, եկո՛ւր եւ ցընծութեամբ նահանջի՝
Առաջնորդէ թըշուառ հոգին ալեհեր
Մանկածիծաղ երանութեան վաղեմի,
Օ՛հ, տենչալի մայր թարմութեան, ով գիշեր...

Ահա կրկին կը վերյիշեմ արտասուազին
Որ դեռ երէկ փոքր էի ես,
Երջանկօրէն անգիտակից ճակատադրին.
Անմեղ տըղեկ մ'երազատես:

Աշխարհն Եդեմ ու երկինքն էր լուսածիծաղ
Հանդէպ հոգւոյս իմ անապակ,
Մինչ ինձ համար զոհար ու թանկ ամէն մետաղ՝
Կը ժանգոտէր սեւ հողին տակ:

Այն ատեն ես չէի գիտեր որ մարդն յիմար
Հաղար մեղքով կը մահանայ,
Չէի գիտեր որ թուփին տակ ծաղկապատար՝
Թունեղ լեզուով սողուն մը կայ:

Չէի գիտեր որ մարդկային մարմինն է հող,
Գեղեցկութիւնն երազ ունայն.
Չէի գիտեր որ սէրն է լոկ ասուպ մարող,
Եւ բարեկամն ոսոխ միայն:

Ու ես տակաւ չէի գիտեր որ խիղճն է խուլ,
Արդարութիւնն հեղձ ու կոպիտ.
Չէի գիտեր որ հաւատքն է այսքան խարխուլ,
Եւ պատիւն է փոփոխամիտ:

Օհ, ճանճրացած եւ յոգնած եմ ես մարդկային
Լաց ու կոծէն սա խելագար.
Ալ ոչ մէկ տենչ, ոչ մէկ դափնի հրմայք չունին
Իմ վշտահար հոգւոյս համար:

Հիմա միայն կը պաղատիմ վերադառնալ
Հին հանգրուանն երանական,
Հոգւով, սրտով հոն մանկանալ անգամ մըն ալ,
Ապա մեռնիլ մանկան նրման...

Ահա կրկին կը վերյիշեմ արտասուազին
Որ դեռ երէկ փոքր էի ես,
Երջանկօրէն անգիտակից ճակատագրին.
Անմեղ տըղեկ մ'երազատես:

Աշխարհն Եդեմ ու երկինքն էր լուսածիծաղ
Հանդէպ հոգւոյս իմ անապակ,
Մինչ ինձ համար գոհար ու թանկ ամէն մետաղ՝
Կը ժանգոտէր սեւ հողին տակ:

Այն ատեն ես չէի գիտեր որ մարդն յիմար
Հաղար մեղքով կը մահանայ,
Չէի գիտեր որ թուփին տակ ծաղկապատար՝
Թունեղ լեզուով սողուն մը կայ:

Չէի գիտեր որ մարդկային մարմինն է հող,
Գեղեցկութիւնն երազ ունայն.
Չէի գիտեր որ սէրն է լոկ ասուպ մարող,
Եւ բարեկամն ոսոխ միայն:

Ու ես տակաւ չէի գիտեր որ խիղճն է խուլ,
Արդարութիւնն հեղգ ու կոպիտ.
Չէի գիտեր որ հաւատքն է այսքան խարխուլ,
Եւ պատին է փոփոխամիտ:

Օհ, ձանձրացած եւ յոգնած եմ ես մարդկային
Լաց ու կոծէն սա խելագար.
Ալ ոչ մէկ տենչ, ոչ մէկ դափնի հրմայք չունին
Իմ վշտահար հոգւոյս համար:

Հիմա միայն կը պաղատիմ վերադառնալ
Հին հանգրուանն երանական,
Հոգւով, սրտով հոն մանկանալ անգամ մըն ալ,
Ապա մեռնիլ մանկան նրման...

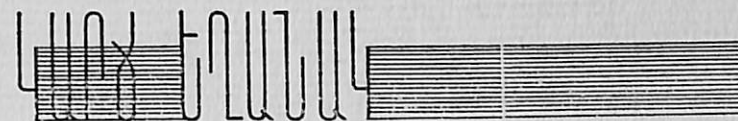

Թող որ յոգնիմ եւ հատնիմ ես
Ծաղկի պէս,
Ապաւինած չունչ ու մարմին՝
Քամիին.
Թող անունն իմ ու երգերն իմ
Մըտերիմ՝
Առաւօտեան ցօղին նըման
Ամպանան:

Թող ուրիշներ ունայնօրէն
Աղօթեն,
Աղերսելով փառք անունի
Եւ դափնի,
Թող մեկնիմ ես անփառունակ՝
Մեն մենակ,
Եւ չունենամ զիս ցոյց տըւող
Ափ մը հող:

Մոռացութեան խորն անունդին՝
Ահագին
Անուններ կան ու երգեր կան
Եղական,
Նըման անթիւ գոհարներուն
Այն թագուն՝
Որ կը հանգչին ուկիւսնին տակ
Անապա՛կ:

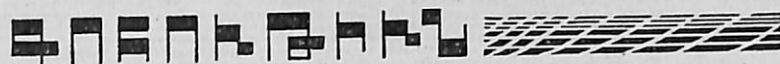
Թող որ յոգնիմ ու մարիմ ես
Ինքնակէզ,
Ինչպէս անցնող ասուպն աղօտ՝
Անծանօթ,
Ու նընջեմ ես երգերուս հետ
Առ յաւէտ,
Ամէն դաժան չարիքէ զերծ
Եւ անեղծ...

Վըտիտ ծաղիկ,
Անփառունակ
Եւ արդար,
Ով դու փոքրիկ
Նըրբաքանդակ
Խընկաման,
Որ կը բացուիս
Կեանքին համար
Մէկ օրուան,
Ու կը թողնիս
Առանց ունայն
Ցանկութեան:

Դու չես տենչար
Յաւերթական
Դարունի,
Որուն համար՝
Մարդն անդադար
Կ'արիւնի,
Չես նախանձիր
Ծառին դալար
Եւ հըսկայ,
Որ անձանձիր
Կը յամենայ
Դարէ դար:

Եւ կ'ապրիս դու
Խորն անտառին՝
Աննըմար,
Այդպէս հըլու
Եւ գոհունակ
Առանձին,
Ընտիր կեանքի
Ով երկնային
Նըշանակ,
Կապուտաչուի
Վայրի ծաղիկ
Անանուն...

Ամէն առտու,
Ամէն իրկուն,
Ծունկի եկուր աղօթելու,
Հայցելով լոկ խմաստութիւն:

Հոգին ազատ,
Խիղճն ամբասիր,
Երկնի արդար խորհուրդէն զատ՝
Ոչ մէկ կամքի մի՛ խոնարհիր:

Երկիրն է սէր,
Կեանքն է ժլպիտ,
Եթէ ըլլաս ոչինչի տէր,
Միայն ըլլաս տէր քու անձիդ:

Գործ պատուական,
Խօսք սըրտագին,
Թող ըլլան քեզ զէնք ու վահան
Պարսաւին դէմ թէ գովեստին:

Ամէն մէկ օր՝
Կեանքն անվրդով
Ապրէ ընտիր երգով մը նոր,
Կամ փորձըւած բարեկամով:

Յոյսերով հէք,
Տենչերով սին,
Սիրտն երգահիւս՝ թող որ երբեք
Չը կապէ զինք անցաւորին:

Աշխարհն՝ հըզօր
Գօտեմարտիկ,
Ամէն յամառ փարողն անոր՝
Կը տապալէ միայն ինքզինք:

Փառք մի փնտռեր.
Եղիր անփոյթ.
Ծիածանն իսկ ունի ըստուեր,
Բարձունքն ունի գըլխու պըտոյտ:

Ոչինչ գանձ է.
Ոչինչ անգին.
Աշխարհ կրկին պիտի գանձէ
Ողջ փոխարժէքն իր տըւածին...

ՎԵՐԻՆԻ, ՏԱՐԻՆ

Երբ մի առ մի՝
Աստղերն ամբողջ կը մարին,
Եւ ցըրտագին
Ձմրան քամին
Կը փչէ,
Յիչէ,
Տրտում հոգի,
Որ այն ատեն նինջն ամենէն անուշ է:

Երբ յոգնած ես
Ու կը դողաս ծաղկի պէս.
Երբ մէջքդ է կոր,
Դէմքդ է տըժգոյն,
Մազդ է ձիւն,
Յիչէ,
Սրտի հատոր,
Որ քեզ համար ալ ամէն ճիշդ ունայն է:

Մոռցի՛ր, մոռցի՛ր
Անպատասխան հարցումն հին.
Քեզմէ լաւերն
Այս ամուսնքէն
Մեկնեցան.
Պըրկէ աղեղն
Ու արձակէ նետն յետին,
Յետոյ նետուէ անդունդն ի վար լըռութեան...

Ծովեր անդին՝ հին գիւղ մը կայ աւերակ,
Որու անցեալ տարիներու փառքն համակ՝
Կը հեծկըլտայ մոռացութեան քողին տակ:

Մեղամաղձոտ պատերուն մէջ փըլատակ,
Անյիշատակ ոգիներու ողբէն զատ՝
Կ'արձագանդէ ոչ մէկ նըւագ հարազատ:

Ու երբեմնի եօթն աղբիւրէն երգասփիւռ՝
Հիմա այնտեղ կուլայ կարօտ մէկ աղբիւր,
Կըրծքին վըրայ մարմար գուռին իր թափուր:

Կար ժամանակ որ արծաթ ծուխն հազար տան,
Զանգակատան աղօթքին հետ առտըւան,
Կապոյտն ի վեր կ'աշտարակուէր լուսաման:

Եւ ծաղկածուփ ովկիանին մէջ դաշտերուն՝
Երազային կըղզեակ մ'էր ան փալփըլուն,
Ուր երջանիկ փեթակ մըն էր ամէն տուն:

Ո՞հ, կըրծքիս տակ կարօտ սիրտն այս երբ դադրի,
Երբ երգահիւս յիշատակն իմ թառամի,
Ո՞վ կը յիշէ գողտրիկ գիւղն այդ վաղեմի...

Ոչինչ այնքան գեղեցիկ է որքան այն՝
 Որ արծաթէ բարձունքներէն կ'իջնէ վար,
 Մագերուն մէջ՝ ծիծեռնակներ ծընծղաձայն,
 Եւ գըրկին մէջ՝ ուլ ու գառնուկ ու ճագար:

Որուն առջեւ՝ ձմրան բանակն յաղթահար,
 Հաւաքելով վըրաններն իր ըսպիտակ,
 Թաւալգըլոր կը նահանջէ լեռնիվար՝
 Եւ կը հոսի գէպի ովկիանն անյատակ:

Որուն օրհնեալ ներկայութեամբն յաղթական՝
 Ամբողջ աշխարհ կը պսպըղայ հըրճուանքով,
 Ու կ'արձակուին վիրապներէն ձմեռուան՝
 Մեծ ու փոքրիկ բանտարկեալներն հոգեթով:

Ոչինչ այնքան գեղեցիկ է որքան այն՝
 Որ արծաթէ բարձունքներէն կ'իջնէ վար,
 Մագերուն մէջ՝ ծիծեռնակներ ծընծղաձայն,
 Եւ գըրկին մէջ՝ ուլ ու գառնուկ ու ճագար...

ԱՐՏՈՅՏԸ

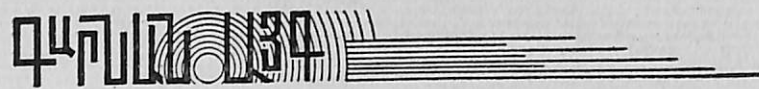
Անձրեւէն վերջ ծխածան,
 Երկինքն ի վար ծըփծըփուն,
 Կը բարձրանայ նաժիշտ հովիկն իրիկուան,
 Թօթափելու կապոյտ արցունքն ամպերուն:

Նետի նըման սըլացիկ՝
 Թըռած դաշտի աղեղէն,
 Կը սաւառնի արբշիռ արտոյտն երջանիկ,
 Կոծկոծելէն զանգակի պէս ոսկեղէն:

Եւ կը ճախրէ անձանձիր
 Ճոռուղեւէն սըրտագին,
 Ձեռ գիտեր ի՞նչ տենչանքներու ի խնդիր,
 Ներշնչւած ի՞նչ անուրջով երկնային:

Ու հասնելով գունափառ
 Տեսիլներու բարձրութեան,
 Ըզմայլանքէն յանկարծ կ'իյնայ գըլխիվար,
 Ընկըղմելով ջըրվէժին մէջ լուսաման:

Ալ չեմ տեսներ զինք հիմա,
 Ու կը մեկնիմ գըլխիկոր,
 Բայց երազն իր գեռ մտքիս մէջ կը շողայ,
 Եւ սրտիս մէջ կը հընչէ իր երգն հըգօր...

Թեւատարած՝
Գոմի բեմէն աքլորն հիմա
Ճառ կը խօսի հոն յօրանջող ծոյլ կովերուն,
Մինչ ծըլարած
Ծղզրիթ մ'անդին պատին վըրայ՝
Երգ կը մանէ փոշոտ ջահրովն իր ճըռընչուն:

Կը կոծկոծին
Գառնուկներու զանգակիկներ՝
Առաւօտեան լրուութեան մէջ նըւաղելէն.
Այնպէս ուժգին
Կը բառաջէ եզն արտնիվեր՝
Որ հերարձակ կ'ելլէ արեւն իր անկողնէն:

Արեգակի
Նայուածքին տակ հըրահոսան,
Բարձունքներու ականակուռ շղարշը ձիւն՝
Կը քայքայուի
Բիւր լարերու լուսածածան,
Եւ կը լարուի լըճակներու տաւիղներուն:

Մինչ կենսատու
Արմատներու ջիղերն արծաթ՝
Արբենալով կը թրթրոտան կարօտագին,
Եւ ծառերու
Գորշ ու ժանգոտ թեւերն երկաթ՝
Հազար ու մէկ ողջ գոհարներ կը բողբոջին:

Ջինջ գարնանայգ,
Եւ սարէ սար ծիծաղ ու պար,
Օ՛հ, ի՛նչ օրհնենք եւ ըստփանք երանական,
Որ ցայգէ ցայգ՝
Ցերեկ մը կայ ցընծապատար,
Եւ որ ձըմեռ չի յաջորդեր մեկնող ձըմրան...

Կը փալիւրլի մէկ հատիկ աստղ ըսպիտակ՝
Գըլխուն վերեւ վեղարաւոր բըլուրին,
Կը բարձրանայ համերգն հիմա ներդաշնակ
Վազող ջուրին եւ զեփիւռին զովագին:

Մայրամուտի ըսփոփարար պահն ահա
Կը ժամանէ բարիքներով երկնային,
Եւ ամէն ինչ հիմա լըռիկ կ'ըստանայ
Արժանի վարձքն իր ցերեկուան զըրկանքին:

Լըծվարին՝ դոմ, մըշակին՝ տուն եւ դադար,
Կը շընորհուի ծըծկեր մանկան նինջ ու կաթ,
Եւ բոյներու ձագուկներուն դողահար՝
Ծընողական քընքուշ թեւեր խանդաղատ:

Ժամուն կոչնակն օրհնըւելու կը կանչէ
Բարեպաշտներն՝ որ կ'ըշտապեն անձկագին.
Ա՛, սըրտիս մէջ կ'իջնէ հիմա ճաճանչէ
Կարեկցութիւնն իմ պապերուս հաւատքին:

Ու կը խորհիմ որ իրկունն այն որոշեալ՝
Երբ իմ կեանքի կընքէ ցերեկն յաւիտեան,
Պիտի հանգչի իմ յողնատանջ հոգին ալ
Տիրոջ գըթոտ թեւերուն տակ հայրական...

Լիալուսնի կ'իջնէ անուրջն ըսպիտակ՝
Արեւելեան գորգին վըրայ պարտէզին.
Կ'անցնի հովիկն ու զերթ ծըփուն պըրիսմակ՝
Թաց տերեւներն հատիկ հատիկ կը փայլին:

Որքան գողտրիկ, որքան փափկիկ կ'երեւան
Ծաղիկներն այս՝ նըման հասուն կոյսերուն
Որոնք պիտի յաջորդ առտուն հարս ըլլան
Մարգարտայեռ չըղարշներով պըսպըղուն:

Լըճակն հեռուն կը տարածուի քընքչօրէն,
Ինչպէս խոշոր հայելի մը անապակ,
Որուն հակած իրենք զիրենք կը դիտեն
Աստղերն անուշ եւ լուսընկան գոհունակ:

Ու ես հիմա կը մըտածեմ ապշահար,
Որ սա փառքով պըսակուելու փոխանակ,
Ինչպէս կ'երթայ, ինչո՞ւ կ'երթայ մարդն յիմար
Բանտարկուելու չորս պատերով ամրափակ:

Ըմպած գինին այս բաժակին արծաթէ՝
Խոտին վըրայ ես կը պառկիմ երազուն,
Եւ ջերմագին հոգիս մէջ կը ցաթէ
Իմաստութիւնն իմ պապերուս պապերուն...

Կը բարձրանայ արծաթ մուխի մը նըման՝
Փռչիացած գեղեցկութիւնն արտերուն.
Պատերուն տակ հիմա միայն կ'երեւան
Դըղումներու ոսկի դէգեր շողշողուն:

Ծառերն որպէս պարտիզականներ պարտասուն՝
Արմունկ կուտան ցանկապատի կըռնակին.
Միրգերն հիմա այնքան թուլ են ու հասուն՝
Որ կոչնակի արձագանգէն կը թափին:

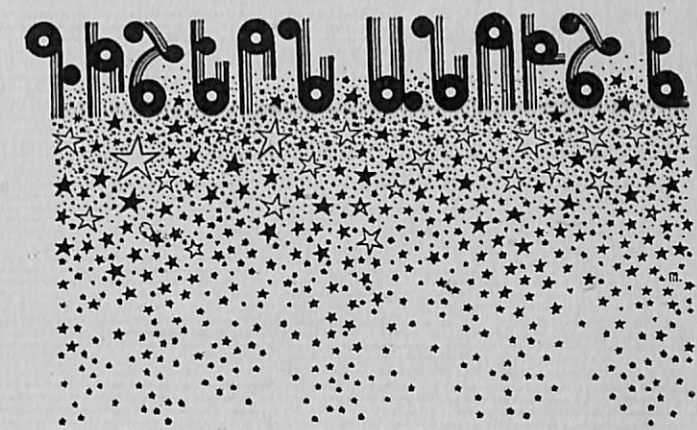
Ու տերեւներ կ'իյնան գետին դերթ թիթեռ,
Երբ ցըրտահար կ'անցնի քամին դողալէն.
Յուպին հակած կը խորհի պապն ալեհեր
Թէ ալ գարուն պիտի տեսնա՞յ ինք նորէն...

Ուսին հըրացան եւ կրծքին փամփուշտ եւ կշտին դանակ,
Ոտքերուն տըրեխ, ըզգեստին վըրան հազար կարկըտան,
Հին, աւանդական բարքերու պաշտպան եւ փառքի պահակ,
Շունչն անոնց դաժան բարձրը լեռներու բուք է եւ բորան:

Առիւծի բաշով, արծուի աչքերով եւ քիթով անգղի,
Գայլն անգամ չունի անոնց կատաղի ժանիքին նըման.
Գըլուխներ ջարդող, սիրտեր փարատող, արեան ծարաւի,
Ամէն ոստի անոնք հեզնանքով կը նային վըրան:

Ուսին հըրացան եւ կրծքին փամփուշտ եւ կշտին դանակ,
Ոտքերուն տըրեխ, ըզգեստին վըրան հազար կարկըտան,
Ով դուք հայրենի բարքերու պաշտպան եւ փառքի պահակ
Աժդահակներ քաջ, յաւէտ աննըւած, յաւէտ յաղթական...

Գիշերն անուշ է որպէս թագուն սէր.
Յուշիկ կը բացունին ծաղիկ շրթունքներ.
Ջրհորի առկախ դոյլէն արծաթէ՝
Սրտառուչ երգի նըւագ կը կաթէ:

Բուրեան շրթունքներ յուշիկ կը բացունին.
Ամէն ծիլ՝ համբոյր մ'ունի շրթունքին.
Եկո՛ւր, վաղեմի դռնէն սիրերգակ,
Գիշերն անուշ է, լուսինն ըսպիտակ:

Ամէն ծիլ՝ համբոյր մ'ունի շրթունքին.
Ծղրիթներ տարփոտ բառեր կը խօսին.
Եկո՛ւր, դիր ուսիս գըլուխդ հերարձակ,
Աղջիկ, գըլխիկդ վարդի հանգունակ:

Եւ թող կոպերըդ, վարագոյր թաւեայ,
Իջնան մանիշակ բիբերուդ վըրայ,
Երբ կարօտ շրթունք՝ շրթունքի փարի,
Գիշերն անուշ է, լուսինը բարի...

ԲԵՆԻՑՈՒՄ

Կը ժամանէ ժըպտադէմ
Բուրեան ըոպէն նագելի,
Զոր կաթողին կ'ողջունեմ
Ամէն յոյսէ եւ երազէ աւելի:

Ամէն յուշէ իսկ չըքեղ,
Վայրկեանն անհուն եւ աղու,
Երբ հոգիներ սիրազեղ՝
Անմահօրէն կը փաթթուին իրարու:

Եւ որբացած վաղաժամ
Ողջ տարիներն անցեալին,
Համբոյրներով անթարչամ՝
Կը պըսակուին ու կը ցընծան վերըստին:

Գըրկէ ուժգին, ո՛վ իմ սէր,
Այժըմ ընդմիջտ յաղթահար
Ժամանակն ալ, մահն ալ ծեր՝
Հին երազի ըստուերներ են մեզ համար...

Չէ, մահն երբեք չի կըրնար
Խըզել սիրտն իմ քու սըրտէդ,
Ոչ ալ խորհուրդն այդ խաւար,
Քօղել մեր սէրն առյաւէտ.
Զի փոշին մէջ չիրմին՝
Մենք միասին կը պառկինք,
Եւ կը թըռինք միասին
Մինչեւ զէնիթ ու երկինք.
Չէ, մահն երբեք չի կըրնար
Խըզել սիրտն իմ քու սըրտէդ,
Ոչ ալ խորհուրդն այդ խաւար՝
Քօղել մեր սէրն առ յաւէտ:

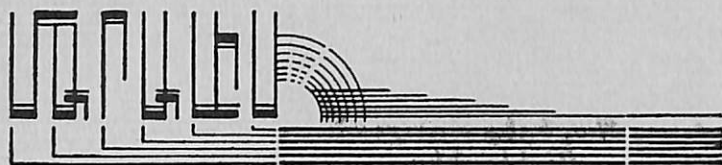
Ոչ մէկ որոտ՝ մեր երգին
Կըրնայ սաստել լըռութիւն,
Ոչ մէկ ովկիան ահագին՝
Մարել բոցն այս մեր հոգւոյն.
Մենք կը թըռինք միասին
Մինչեւ զէնիթ ու երկինք,
Եւ փոշին մէջ չիրմին՝
Մենք միասին կը պառկինք.
Ոչ մէկ որոտ՝ մեր երգին
Կըրնայ սաստել լըռութիւն,
Ոչ մէկ ովկիան ահագին՝
Մարել բոցն այս մեր հոգւոյն:

Մեր սէրն յաւէտ անբաժան,
Ոչ մէկ կատար ու պատուար,
Եւ կամ իսպառ կորըստեան
Ոչ մէկ անդունդ չի ճանչնար.
Զի փոշին մէջ չիրմին՝
Մենք միասին կը պառկինք,
Եւ կը թըռինք միասին
Մինչեւ զէնիթ ու երկինք.
Մեր սէրն յաւէտ անբաժան,
Ոչ մէկ կատար ու պատուար,
Եւ կամ իսպառ կորըստեան
Ոչ մէկ անդունդ չի ճանչնար...

ՄԱՂՐԱՄԻՔ

Երկունքի ահաւոր դու գիշեր,
Դուք աստղեր
Եւ լուսին,
Խըփեցէք տխրագին
Ձեր աչեր:
Հեռացէք ըստուերներ դալկահար.
Արթնցիւր
Կենարար
Արեգա՛կ,
Ու շողայ ու բաշխէ անձանձիւր
Համբոյրներ անապակ:

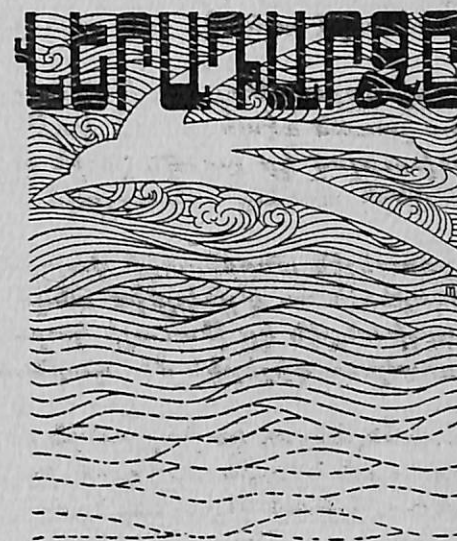
Պարեցէք առտըւան
Ձեփիւռներ
Հերարձակ,
Օրրելով ծաղիկներ հոտեւան
Ու ծառեր սիրերգակ:
Ծափեցէք լիճերու եւ երկնի
Գանգրահեր
Նայեատներ
Գեղանի.
Երգեցէք թռչնիկներ երջանիկ
Եւ փոքրիկ
Միջատներ դունագեղ,
Որ կ'ապրիք
Դաշտին մէջ, պատի ճեղք, ամէն տեղ:
Արթնցէք հովիւներ
Փոքր ու ծեր,
Անվրդով
Հնչելով
Սըրինգներ մեղմագին.
Պարեցէք դուք գառներ
Եւ ուլեր նորածին,
Սըրտագին
Եւ յուշիկ
Մաղթելով միշտ զըւարթ, միշտ անդորր
Բարի օր՝
Իմ փոքրիկ
Մարալին...

Անկողնիկդ է քու գառնուկի գանգուր,
 Վերմակդ է ճերմակ ճագարի մուշտակ,
 Սընարդ է քնքուշ տատրակի փետուր,
 Եւ գըլխուդ վերեւ հըսկուն հըրեշտակ:

Մի՛, անըրջածուսի աչերդ մի՛ բանար
 Նընջէ, իմ տըղաս, նընջէ քնքօրէն,
 Եւ թող աղանի գառնուկ ու ճագար
 Երազներուդ մէջ անվերջ կաքաւեն:

Պահն այս խուսափուկ՝ թող որ երկարի՛,
 Օ՛հ, կապուտաչուի մանկութիւն անգին,
 Նըման տատրակի, գառի, ճագարի,
 Մեծցիր, իմ տըղաս, մեծցիր յամրագին...

Առաւօտեան վառ ծիրանին կը կաթկըթէ ծովին վըրայ
Եւ լուծուելով կապոյտին մէջ՝ վարդի արիւն կը գոյանայ.
Պահն է քրնքուշ գըթութեան պէս, ջուրն է անուշ նինջի նըման,
Երբ անշըշուկ կը յանձնուիմ ալեակներու գըլարճութեան:

Եւ տարածուած մէջքի վըրայ թոյլ ու թեթեւ ու երազուն,
Ես կը սահիմ աչքերս յառած դէպի երկնի կաթն ամպերուն,
Որոնք լոյսով շաղախուելով կը քանդակուին պըսպըղազին,
Ինչպէս սըրտիս տենչերն արդար՝ կապոյտին մէջ իմ հոգիին:

Բուրումնահեղձ՝ հոտոտելէն անըրջանքի վարդն ընդերկար,
Յանկարծ ծովի մակերեսէն ես կ'ընկղմիմ անդունդն ի վար,
Ինչպէս ասուպն ըզգըլխանքէն կը թաւալի կարօտագին
Ու կը թաղուի ականակուռ գիշերին մէջ գարնանային:

Խորն անդունդին՝ հոսանքներու կախօրրանին մէջ անյարիր,
Կարծես յանկարծ մահուան նինջին կ'ըզգամ ըղձանքն հեշտագըրգիւ,
Մինչ ներսիդիս բանտարկուած թըռչնոյ նըման սիրտն իմ անքուն՝
Խեղդուկ կանչով կը զարնըւի վըհատ կըրծքիս չորս պատերուն:

Ու տակաւին աչքերուս մէջ կ'ըզգամ տաքուկ համն արեւին.
Թոքերուս մէջ կը բորբոքի օդի պասուքն աղերսագին.
Անգուլթ նայեաւ, ինչպէ՞ս խեղդել կաարօտ սիրտն այս դեռ տըրրփուն,
Մինչ իր վերեւ կ'անձրեւէ լոյսն եւ կը բուրէ խունկն արտերուն:

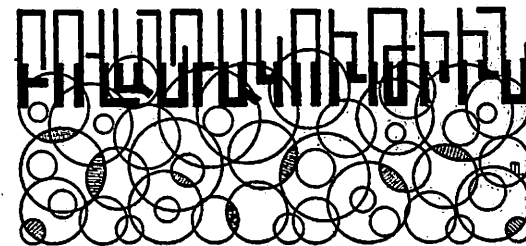
Ինչպէ՞ս մոռնալ գարնան զմրուխտն եւ Սչունի փառքն ոսկեղէն,
Աղամանդէ գեղեցկութիւնն անտառներուն ձմեռ ատեն.
Ինչպէ՞ս մոռնալ ակատ ձեղունն աստեղագարդ գիշերներուն,
Եւ ջութակներն ու տաւիղներն առուակներուն քաղցրահնչիւն:

Ու երկընքէն հըրաշք հայցող մանկան նըման հաւատաւոր,
Հիմա սըրտանց ես կ'աղօթեմ փակ աչքերով արտասուաթոր.
Օ՛հ, վերցուր զիս, այս ցըրտագին հեղուկ շիրմէն փըրկէ, Աստուած,
Ջըրհեղեղիդ գըթոտ գօտին հեղ մ'ալ տեսնեմ չըրջանակուած:

Ի լուր կանչիս, կարծես յանկարծ բեռն ուտերուս կը թեթեւայ,
Նետի մը պէս արձակուելով կը բըզըքտեմ պատանքն հըսկայ,
Եւ լայն բացած դալուկ չըրթներս աղբիւրին դէմ գեփիւռին զով,
Մուար հոգիս ներս կը քաշեմ մէկ լիաթոք ներշնչումով:

Օ՛հ, ինչ բերկրանք, ինչ խրտղրտանք եւ ի՞նչ հեշտանք երանական,
Երբ մըթնած աչք եւ խուլ ականջ վերաբացուած կըրկին կ'ըզգան,
Երբ դանդաղած հոսանքն արեան կը թաւալի հեղեղագին,
Ու հէք մարմինն անգամ մըն ալ կը փաթթըւի իր հոգիին:

Բազկատարած յորձանք տալով՝ սըրտիս զարկին հետ համաչափ,
Ծիծաղելէն ու պոռալէն ես կը լողամ դէպի ծովափ,
Ու գերթ գերի ինկած գետին կը համբուրեմ աւազն ու քար,
Մինչ յորդառատ տաք կաթիլներ կը գըլըրին այտերս ի վար...

	էջ
1. — Անցորդը	16
2. — Առաջին Վիշտ	19
3. — Աշնան Երեկոն	36
4. — Աղերս Նահանջի	40
5. — Աղերս Մոռացման	42
6. — Արտոյտը	51
7. — Բանաստեղծին	28
8. — Գառն Աստուծոյ	15
9. — Գիշերային Պաշտամունք	30
10. — Գիւղի Աշուն	56
11. — Գիշեր	39
12. — Գոհութիւն	44
13. — Գիւղը	49
14. — Գիւղի Գարուն	50
15. — Գարնան Այգ	52
16. — Գիւղի Երեկոն	54
17. — Գիշերն Անուշ է	61
18. — Թոյլ ու Թեթեւ	17
19. — Թաղումը	18
20. — Իմաստութիւն	55
21. — Լոռութիւն	32
22. — Լեռնական	57
23. — Խոնարհութիւն	22

	էջ
24. — Խաբկանք	23
25. — Կարն Եղանակ	43
26. — Հաւատամ	14
27. — Հին Յուշեր	34
28. — Հատուցում	62
29. — Զօն	11
30. — Հանապարհ	20
31. — Հգնաժամը	29
32. — Մեռուս	24
33. — Մթութիւն	26
34. — Մաղթանք	64
35. — Մարալիս	66
36. — Նախերգանք	7
37. — Ողբերգ	25
38. — Որոնում	35
39. — Սփոփանք	21
40. — Սէր	63
41. — Վիշտ	38
42. — Վերջին Տաղը	46
43. — Վերադարձը	68
44. — Տաղ Նուիրման	13
45. — Տագնապը	37

ՀԱՏՈՐՆԵՐ

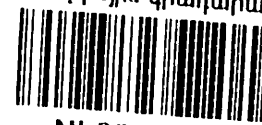
1. — **ՔԻՉ ՄԸ ԵՐԿԻՆՔ**
2. — **ՀՈՅՍ ԵՒ ՍՏՈՒԵՐ**

Ստամբուլի համար դիմել՝
Վ. ՍՕՖԵԱՆ

3750 BROADWAY
NEW YORK CITY, U.S.A.

1000

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0344787

55845

ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿԵՆՏՐԱԼ